

ENÂM SÛRESİ

-KURBANLIKLAR BÖLÜMÜ-

Esirgeyen, bağışlayan Allah'ın adıyla,

1- Hamd, gökleri ve yeryüzünü yaratan, karanlıkları ve aydınlığı meydana getiren Allah'a aittir yalnızca. Yine de kâfirler yaratılanları rablerine denk tutuyorlar.

2- Sizi bir tür çamurdan yaratıp hayât veren, sonrasında ölümü belirleyen, O'dur. O'nun değerlendirmesine göre kıyâmetin gerçekleşeceği bir zaman da vardır. Yine de siz şüphe ediyorsunuz.

3- O Allah, göklerde ve yeryüzünde olanı bilmektedir. O, sizin içinizden geçeni de bilir, yapıp ettiklerinizi de. O, kazandığınız günah ve sevapları da bilir.

4- Rablerinden kendilerine gelen âyetlerin istisnasız hiçbirini umursamamıştı ortak koşanlar.

5- Bu yüzden, Kur'an kendilerine geldiğinde, onu da inkâr etmişlerdi. Fakat alay etmekte oldukları azapla ilgili haberler yakında ortaya çıkacak.

6- İnkâr edenler, kendilerinden önceki topluluklardan nicisini helâk ettiğimizi hiç mi düşünmediler? Onları yeryüzüne

سُورَةُ الْأَنْعَامِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ مِائَةٌ وَخَمْسُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ
ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ۝۱ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ
ثُمَّ قَضَىٰ أَجَلًا وَأَجَلٌ مُّسَمًّى عِنْدَهُ ثُمَّ أَنْتُمْ تَمْتَرُونَ ۝۲ وَهُوَ اللَّهُ فِي
السَّمَوَاتِ وَفِي الْأَرْضِ يُعَلِّمُ سِرًّاكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ مَا تَكْسِبُونَ
۝۳ وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ۝۴ فَقَدْ
كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَسَوْفَ يَأْتِيهِمْ أَنْبَاءُ مَا كَانُوا يَستَهْزِئُونَ
۝۵ أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ
مَا لَمْ نُمَكِّنْ لَكُمْ وَأَرْسَلْنَا السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ مِدْرَارًا وَجَعَلْنَا الْأَنْهَارَ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمْ فَأَهْلَكْنَا هُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَأَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا
آخَرِينَ ۝۶ وَلَوْ نَرْتْنَا عَلَيْكَ كِتَابًا فِي قِرْطَاسٍ فَلَمَسُوهُ بِأَيْدِيهِمْ
لَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ۝۷ وَقَالُوا لَوْلَا أَنْزَلَ
عَلَيْهِ مَلَكٌ وَلَوْ أَنْزَلْنَا مَلَكَ لَقُضِيَ الْأَمْرُ لَكُمْ لَآ يُنظَرُونَ ۝۸

yetkili kılmış, size vermediğimiz imkânları onlara vermiştik. Onlara gökyüzünden bereketli yağmurlar yağdırmıştık, alt başlarında nehirler meydana getirmiştik. Sonrasında günahlarından dolayı onları helâk ettik ve onlardan sonra başka topluluklar yarattık.

7- Ey ümmî nebi! **Sana, kâğıda yazılmış bir kitap indirseydik, sonra da elleriyle ona dokunsalardı bile** o yobaz kâfirler, 'Bu yalnızca alenen göz boyamadır' diyeceklerdi.

8- Müşrikler, 'Hiç değilse onun bir melek olarak indirilmesi gerekmez miydi?' dediler. 'Şâyet bir melek indirseydik, inkâr edenler helâk edilirdi, üstelik onlara göz açtırılmazdı.

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكًا لَجَعَلْنَاهُ رَجُلًا وَلَلَبَسْنَا عَلَيْهِمْ مَا
يَلْبَسُونَ ﴿٩﴾ وَلَقَدْ اسْتَهْزَيْتَ بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَحَاقَ
بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿١٠﴾ قُلْ سِيرُوا
فِي الْأَرْضِ ثُمَّ أَنْظِرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ
﴿١١﴾ قُلْ لِمَنْ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ لِلَّهِ كَتَبَ عَلَيَّ
نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ
الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٢﴾ وَلَهُ مَا سَكَنَ
فِي اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٣﴾ قُلْ أَعْيَرَ اللَّهُ
أَتَّخِذُ وَلِيًّا فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ يُطْعِمُ وَلَا يُطْعَمُ
قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ
الْمُشْرِكِينَ ﴿١٤﴾ قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ
يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥﴾ مَنْ يُضْرَفْ عَنْهُ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمَهُ وَذَلِكَ
الْفَوْزُ الْمُبِينُ ﴿١٦﴾ وَإِنْ يَمْسَسْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ
لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِنْ يَمْسَسْكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
﴿١٧﴾ وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿١٨﴾

9- Onu bir melek olarak yaratsaydık bile bir erkek görünümünde gönderip karışık zihinlerini iyice içinden çıkılmaz hale getirirdik.

10- Ey ümmî nebî! Andolsun ki senden önce gönderilen resûllerle de alay edilmişti. Bu yüzden de alay edenleri, alay etmekte oldukları azap kuşatıvermişti.

11- De ki: 'Yeryüzünde gezip dolaşın da resûlleri inkâr edenlerin sonu nasıl olmuş, düşünüp anlamaya çalışın!'

12- De ki: 'Göklerde ve yeryüzünde olanın hepsi kime âittir?' De ki: 'Allaha âittir.' O, kullarının günahlarını hemen cezalandırmayıp onlara tövbe etme fırsatı vermeyi kendi zâtına takdir

etti. O, gerçekleşmesi ile ilgili hiçbir şüphe bulunmayan kıyâmet gününde sizi mutlaka toplayacaktır. Kendilerine yazık edenlere gelince, bu onların inanmayışlarından dolayıdır.

13- Gecede ve gündüzde her ne barınıyorsa yalnızca Allaha âittir. O her şeyi iştirmektedir, her şeyi bilmektedir.

14- De ki: 'O rızık veren, rızka ihtiyaç duymayan, göklerin ve yeryüzünün yaratıcısı Allah'tan başkasını hiç koruyucu edinir miyim?' De ki: 'Ben, bana vahyedilenlerin doğruluğunu kabul edenlerin ilki olmakla, kesinlikle Allaha ortak koşanlardan biri olmamakla emrolundum.'

15- De ki: 'Ben rabbimin emrine karşı çıkmaktan, kıyâmet gününün azabından çok korkarım.'

16- O gün kimden azap uzaklaştırılırsa bilsin ki Allah onu bağışlamıştır. Doğrusu bu çok bâriz bir başarıdır.

17- Eğer Allah senin başına bir sıkıntı getirirse artık onu Allah'tan başkası gideremez. Eğer O senin başına bir hayır getirirse artık onu da Allah'tan başkası gideremez. O her şeyi kurallara bağlamıştır.

18- O, kullarına bütünüyle hâkimdir. O mutlak ilmiyle en doğrusunu yapmaktadır, her şeyin de farkındadır.

19- De ki: ‘Şâhitlik olarak han-gisi daha büyüktür?’ De ki: ‘Benimle sizin aranızda Allah şâ-hittir. **Bu Kur’an, onunla sizi ve ulaşacağı herkesi uyarmanın için bana vahyediliyor.** Siz ise Allah ile birlikte başka ilâhlar olduğuna mı şâhitlik ediyorsunuz?’ De ki: ‘Ben buna şâhitlik yapmam.’ De ki: ‘Aksine tek ilâh O’dur. Benim de ortak koştuğularınızla hiçbir alâkam yoktur.’

20- Kendilerine kitap verdiklerimiz ümmî nebîyi evlatlarını tanıdıkları gibi tanılar. Kendilerine yazık edenlere gelince, bu onların inanmayışlarından dolayıdır,

21- Uydurduğu yalanı Allah’a dayandıran veya O’nun âyetlerini inkâr edenden daha kâfiri var mı? Kesinlikle kâfirler âhîrette aslâ rahat yüzü görmeyecekler.

22- Diriliş günü insanların ve cinlerin tamamını toplayacağız. Sonra da müşriklere, “Allah’a ortak kabul edip şirik olmuş olduğunuz nerede?” diyeceğiz.

23- Sonrasında, ‘Rabbimiz Allah’a yemin ederiz ki biz müşrik değildik’ demekten başka yalanları olmaz.

24- Kendileri hakkında nasıl yalan söylediklerine bak! Uydurmuş oldukları şefaathiler de akıllarından uçup gider.

قُلْ أَىُّ شَىْءٍ أَكْبَرُ شَهَادَةً قُلِ اللهُ شَهِيدٌ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَأُوحِيَ
إِلَىَّ هَذَا الْقُرْآنُ لِأُنذِرَكُمْ بِهِ وَمَنْ بَلَغَ أَتَيْنَكُمْ لَتَشْهَدُونَ أَنَّ مَعَ
اللهِ إِلَهَةً أُخْرَى قُلْ لَا أَشْهَدُ قُلْ إِنَّمَا هُوَ اللهُ وَاحِدٌ وَإِنِّى بَرِّىءٌ مِّمَّا
تُشْرِكُونَ ﴿١٩﴾ الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ
أَبْنَآءَهُمُ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن
افْتَرَى عَلَى اللهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٢١﴾
وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا إِنَّا سُرْنَاكُمْ
الَّذِينَ كُنتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٢٢﴾ ثُمَّ لَمْ تَكُنْ فِتْنَتُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا وَاللهِ
رَبِّنَا مَا كُنَّا مُشْرِكِينَ ﴿٢٣﴾ أَنْظِرْ كَيْفَ كَذَّبُوا عَلَى أَنفُسِهِمْ
وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢٤﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ وَجَعَلْنَا
عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفَىٰ آذَانِهِمْ وَقُرْءَانٌ يَرُونَ كُلٌّ أَعْيَبٌ
لَّا يُؤْمِنُوا بِهَا حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوكَ يُجَادِلُونَكَ يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا
إِلَّا آسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٢٥﴾ وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْتَوْنَ عَنْهُ وَإِنْ يُهْلِكُونَ
إِلَّا أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٦﴾ وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ تُفْعَلُونَ عَلَى النَّارِ قَالُوا يَا
لَيْتَنَا نُرَدُّ وَلَا نَكَدُّ بِآيَاتِ رَبِّنَا وَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٧﴾

25- Ey ümmî nebî! Onlardan bazıları seni Kur’an okurken dinliyor. Bizim koyduğumuz kurala göre, önyargılarından kurtulamayanlar Kur’anı kavrayamaz. Şâyet her çeşit mucizeyi de görseler, onlara inanmazlar. Daha sonra o kâfirler sana gelip tartışırlar ve ‘Bu yalnızca eskilerin masallarındır’ derler.

26- Müşrikler insanları Kur’an’dan uzak tutarlar, kendileri de uzak dururlar. Onlar yalnızca kendilerine zarar vermektedirler, farkına da varmıyorlar.

27- Kâfirlerin cehennemine karşı getirilip dikildiklerinde, ‘Keşke biz geri döndürülsek de rabbimizin âyetlerini inkâr etmeyip müminlerden olsak’ deyişlerini bir görsen!

بَلْ بَدَأَهُمْ مَا كَانُوا يُخْفُونَ مِنْ قَبْلُ وَلَوْ رُدُّوا لَعَادُوا لِمَا نُهُوا عَنْهُ
 وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٢٨﴾ وَقَالُوا إِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَمَا نَحْنُ
 بِمَمْعُومِينَ ﴿٢٩﴾ وَلَوْ تَرَى إِذْ وَقَفُوا عَلَى رَبِّهِمْ قَالَ السِّيسُ هَذَا بِالْحَقِّ
 قَالُوا بَلَى وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٠﴾
 قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ حَتَّى إِذَا جَاءَتْهُمْ السَّاعَةُ
 بَغْتَةً قَالُوا يَا حَسْرَتَنَا عَلَى مَا فَرَطْنَا فِيهَا وَهُمْ يَحْمِلُونَ أَوْزَارَهُمْ
 عَلَى ظُهُورِهِمْ إِلَّا سَاءَ مَا يَزِرُونَ ﴿٣١﴾ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ
 وَهَوٌّ وَلَلْآخِرَةُ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٣٢﴾ قَدْ نَعْلَمُ
 إِنَّهُ لِيَحْزَنُكَ الَّذِي يَقُولُونَ فَإِنَّهُمْ لَا يُكَذِّبُونَكَ وَلَكِنَّ
 الظَّالِمِينَ بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿٣٣﴾ وَلَقَدْ كَذَّبَتْ رُسُلٌ مِنْ
 قَبْلِكَ فَصَبَرُوا عَلَى مَا كُذِّبُوا وَأُوذُوا حَتَّى أَتَاهُمْ نَصْرُنَا
 وَلَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ وَلَقَدْ جَاءَكَ مِنْ نَبَائِ الْمُرْسَلِينَ
 ﴿٣٤﴾ وَإِنْ كَانَ كَبُرَ عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ فَإِنْ اسْتَطَعْتَ أَنْ
 تَبْتَغِيَ نَفَقًا فِي الْأَرْضِ أَوْ سُلَّمًا فِي السَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُمْ بِآيَةٍ وَلَوْ
 شَاءَ اللَّهُ لَجَمَعَهُمْ عَلَى الْهُدَى فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٣٥﴾

28- Oysa orada kendilerine görünen kendi günahlarıdır, dünya hayatında gizlemekte oldukları ikiyüzlülükleridir. Şâyet geri döndürülseler, kesinlikle yasaklandıkları kötülükleri yapmaya koyuurlar. Hiç şüphesiz tam bir yalancıdır onlar,

29- 'Yalnızca dünya hayatını yaşarsınız ve diriltilmeyeceğiz' derler, yine.

30- Ey ümmî nebî! Rablerinin azâbı karşısına getirilip dikildiklerinde kâfirleri bir görsen! Allah buyurur ki: "Bu gördüğünüz gerçek değil miymiş?" "Kesinlikle gerçekmiş, rabbimize yemin olsun" diyecekler. Allah buyurur ki: "İnkâr etmiş olduklarınızdan dolayı iliklerinize kadar hissedin azâbı,"

31- Sorgulanmak için Allah'ın huzuruna çıkılacağını inkâr edenlerin kurtuluş umutları hiç kalmamıştır. Daha sonra kıyâmet ansızın kopup onları yakaladığında, 'Dünya hayatına dalıp kalmamızdan dolayı yazıklar olsun bize' diyecekler. Onlar, günahlarını sırtlarına yüklenmişlerdir. Bunu çok iyi anlayın! Taşdıkları şey ne kadar da kötü!

32- Dünya hayatı yalnızca çocukça uğraşılardır. Âhîret diyârı ise Allah'ın emirlerine uyup azâbından kaçınanlar için daha mü-kemmeldir. Yoksa hâlâ doğru ile yanlış ayırt edemiyor musunuz?

33- Ey ümmî nebî! Onların söylediklerinin kesinlikle seni üzdüğünü biliyoruz. Onlar aslında seni inkâr etmiyorlar amma velâkin kâfirler Allah'ın âyetlerini hor görmektedirler.

34- Andolsun ki senden önceki resûller de inkâr edilmişti. Buna rağmen, yardımımız gelinceye kadar inkâr edilmelerine ve kendilerine yapılan eziyetlere sabretmişlerdi. Allah'ın bildirdiklerinin zıttı mümkün değildir, her zaman resûller kazanır. Andolsun ki gönderilen resûllerin haberlerinden bazısı da sana anlatıldı.

35- Eğer kâfirlerin umursamazlığı senin çok zoruna gittiyse o halde, gücün yeterse yeri delip geç veya göğe merdiven daya da buralardan onlara bir mucize getir! Allah doğru yolu zorunlu kılmış olsaydı, onların hepsini doğru yolda bir araya getirirdi. Bu yüzden sakın ha sakın rablerini tanımayanlardan biri olma!

36- Ey ümmî nebî! Sadece can kulağıyla dinleyenler dâvetine uyarlar. Kalpleri kararanları yalnızca ölüleri dirilten Allah dâvetine yöneltebilir. Daha sonra hepsi de sorgulanmak için O'nun huzuruna geri döndürülecek.

37- 'Hiç değilse rabbinden, ona önerdiğimiz mucizelerden birinin indirilmesi gerekmez miydi?' dediler. De ki: 'Allah öyle mucizeleri kesinlikle indirecek güçtedir. Fakat onların çoğu sonrasının nasıl olacağını anlamıyorlar.'

38- Yeryüzündeki bütün canlılar ve kanatlılarla uçan bütün kuşlar yalnızca yaratılışlarına uygun kurallara göre yaşayan, sizler gibi birer topluluktur. Biz yarattıklarımızın hiçbirinden, hiçbir konuda habersiz değiliz. Sonra da hepsi sorgulanmak için rablerinin huzuruna toplanacaklar.

39- Âyetlerimizi inkâr edenler ise küfrün karanlıkları içinde gerçeği duymayan sağırlar, gerçeği söylemeyen dilsizlerdir. **Allah, doğru yolun dışında kalmak isteyen kendi hâline bırakır, doğru yolda olmak isteyen için dosdoğru yolu gösteren sebepleri meydana getirmektedir.**

40- De ki: 'Eğer iddianızda samimiyseniz, gerçekten ne düşündüğünüzü söyleyin bana, Allah'ın azâbı veya kıyâmet vakti size gelip çatsa Allah'tan başkasına mı yalvarıp yakaracaksınız?'

41- Elbette ki hayır, tam aksine ortak koştuklarınızı unutursunuz ve yalnızca Allah'a yalvarıp yakarırınız, O da sebeplere uygunsuz gidermesi için yalvardığınız sıkıntıyı giderir.

42- Andolsun ki senden önce de birçok topluluğa resüller göndermiştik. **Allah'a tövbe edip yalvarıp yakarsınız diye o toplulukları yoksulluk ve ızdıraplara uğratmıştık.**

43- Hiç değilse bu yüzden verdiğimiz sıkıntılar onlara ulaştığında itaat etmeleri gerekmez miydi? Ama kalpleri katılaştı, şeytan onları yapmakta olduklarının doğru olduğuna inandırmıştı.

44- Ardından da onlar uymakla emredildikleri yükümlülükleri tamamen ihmal ettiklerinde, bu sefer de her türlü nimeti üzerlerine yağdırdık. Daha sonra kendilerine verilenlerle sevinçten coştuklarında, ansızın onları azâbımıza uğrattık, nihâyetinde bütün ümitlerini kaybettiler,

فَقُطِعَ دَابِرُ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٥﴾
 قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَمْعَكُمْ وَأَبْصَارَكُمْ وَخَتَمَ عَلَى
 قُلُوبِكُمْ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِهِ أَنْظِرْ كَيْفَ نَصَّرِفُ
 الْآيَاتِ ثُمَّ هُمْ يَصْدِفُونَ ﴿٤٦﴾ قُلْ أَرَأَيْتَكُمْ إِنْ أَتَيْكُمْ عَذَابُ
 اللَّهِ بَغْتَةً أَوْ جَهْرَةً هَلْ يُهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمَ الظَّالِمُونَ ﴿٤٧﴾ وَمَا نُرْسِلُ
 الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ فَمَنْ أَمِنَ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفَ
 عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٤٨﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا يَمَسُّهُمُ
 الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٤٩﴾ قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي
 خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ إِنْ
 أَتَيْتُمْ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ أَفَلَا
 تَتَفَكَّرُونَ ﴿٥٠﴾ وَأَنْذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْ يُحْشَرُوا إِلَىٰ
 رَبِّهِمْ لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٥١﴾
 وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ
 وَجْهَهُ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَمَا مِنْ حِسَابِكَ
 عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٢﴾

45- Böylece o kâfir insanların kökü kazındı. Hamd yalnızca Âlemlerin Rabbi Allah'a âittir.

46- De ki: 'Gerçekten ne düşündüğünüzü söyleyin bana, Allah gözlerinizi köreltip kulaklarınızı sağırlaştırırsa ve O'nun koyduğu kanuna göre bilinçleriniz gerçek karşısında körelirse onları size geri verecek Allah'tan başka bir ilâh mı var?' Âyetlerimizi nasıl tekrarlayıp durduğumuza bak! Yine de onlar ilgisiz duruyorlar.

47- De ki: 'Gerçekten ne düşündüğünüzü söyleyin bana, şayet Allah'ın azâbı gündüz veya gece gelse sanki kâfir insanlardan başkası mı helâk olacak?'

48- Biz resûllerimizi yalnızca müjdeciler ve uyarıcılar olarak göndeririz. Bu yüzden de iman eden ve emredildikleriyle kendi durumlarını düzeltenlerin artık korkmaları için bir sebep yoktur ve onlar tasalanmayacaklardır.

49- Âyetlerimizi inkâr edenler ise inkârda ısrar etmekte olduklarından dolayı azâba uğrayacaklar.

50- De ki: 'Size, Allah'ın hazinelerine sahibim demiyorum, görünmeyeni de bilmem, size kesinlikle ben bir meleşim de demiyorum. Yalnızca bana vahyedilene uyuyorum.' De ki: 'Kör ile gören aynı olur mu? Yoksa hâlâ etrafıca düşünmeyecek misiniz?'

51- Ey ümmî nebî! Rablerinin huzurunda sorgulanmak için bir araya getirilmekten korkanları o Kur'an'la uyar ki Allah'ın emirlerine uyup azâbından kaçsınlar. Onların, rablerinden başka koruyucuları da şefaâtçileri de yoktur.

52- Sabah akşam O'nun rızâsını arzularak, rablerine ibâdet edenleri kovma. Sen onların davranışlarının hiçbirinden sorumlu değilsin. Onlar da senin davranışlarının hiçbirinden sorumlu değiller. Fakat onları kovarsan, o vakit kendine yazık edenlerden biri olursun.

53- Bu şekilde, insanların birbirleriyle kendi tutumlarını ortaya çıkarırız. ‘Allah aramızda şunlara mı başarıyı lütfetti’ demeleri gibi. Yalnızca kendi zâtına minnet duyanları en iyi bilen, Allah değil mi?

54- Ey ümmî nebî! Âyetlerimize îman edenler sana geldikleri zaman hemen de ki: ‘Selâm olsun sizlere, rabbiniz kullarının günahlarını hemen cezalandırmayıp onlara tövbe etme fırsatı vermeyi kendi zâtına takdir etti.’ Bilin ki içinizden her kim aptalca utanılacak bir davranışta bulunur ve sonrasında Allah’a hakkıyla tövbe eder ve ardından da emredildiğiyle kendi durumunu düzeltirse O onu affedecektir. Çünkü Allah affedicidir, bağışlayıcıdır.

55- Cehennemliklerin yolu iyice bilinsin diye âyetlerimizi böyle ayrıntılı açıklıyoruz.

56- De ki: ‘Aslında ben sizin, Allah’ın hâricindeki yalvardıklarınıza tapmaktan kesinlikle uzaklaştırıldım.’ De ki: ‘Aykırı isteklerinize uymam. Uysaydım, doğru yoldan çıkardım ve bu durumda, doğru yolda olanlardan biri de olmazdım.’

57- De ki: ‘Kesinlikle ben, rabbimden kesin bilgiye sahibim, onun ortakları yoktur ama siz bunu inkâr ediyorsunuz. Çabucak olmasını istediğiniz azap da benim elimde

değil. Olacaklara karar vermek yalnızca Allah’a âittir. O, en doğru kararı verir. O, doğru ile yanlış en mükemmel ayırandır.’

58- De ki: ‘Şâyet çabucak olmasını istediğiniz azap benim elimde olsaydı, benimle sizin aranızdaki iş kesinlikle gerçekleşirdi. Allah kâfirleri daha iyi bilir.’

59- Görünmeyenin bilgisi O’na âittir, onları O’ndan başka hiç kimse bilmez. O, karada ve denizde her ne varsa bilir. O’nun bilgisi dışında düşen hiçbir yaprak yoktur. Yerin derinliklerindeki tohumun filizleneni de çürüyenini de ezelde O’nun mutlak ilmindedir.

وَهُوَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُم بِاللَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُم بِالنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ فِيهِ لِيُقْضَىٰ أَجَلٌ مُّسَمًّى ثُمَّ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٦٣﴾ وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَكُمْ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلْنَا وَهُمْ لَا يُفِرُّونَ ﴿٦٤﴾ ثُمَّ رُدُّوا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقِّ ۗ أَلَا لَهُ الْحُكْمُ وَهُوَ أَسْرَعُ الْحَاسِبِينَ ﴿٦٥﴾ قُلْ مَنْ يُنَجِّيكُمْ مِنْ ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ تَدْعُونَهُ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً ۗ لَئِنْ أَنْجَيْنَا مِنْ هَذِهِ لَنُكَوِّنَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿٦٦﴾ قُلْ ۗ اللَّهُ يُنَجِّيكُمْ مِنْهَا وَمِنْ كُلِّ كَرْبٍ ثُمَّ أَنْتُمْ مُشْرِكُونَ ﴿٦٧﴾ قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلَىٰ أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِنْ فَوْقِكُمْ أَوْ مِنْ تَحْتِ أَرْجُلِكُمْ أَوْ يَلْبَسَكُمْ شِيعًا وَيُذِيقَ بَعْضَكُمْ بَأْسَ بَعْضٍ أَنْظِرْ كَيْفَ نَصَرْنَا الْأَيَّاتِ لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ ﴿٦٨﴾ وَكَذَّبَ بِهِ قَوْمُكَ وَهُوَ الْحَقُّ قُلْ لَسْتُ عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ ﴿٦٩﴾ لِكُلِّ نَبِيٍّ مُسْتَقَرٌّ وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٧٠﴾ وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِي آيَاتِنَا فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ ۗ وَإِمَّا يُنسِيَنَّكَ الشَّيْطَانُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرَىٰ مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٧١﴾

60- Ey âdemoğlu! Uykuda, irâdi özelliklerinizi sağlayan nefislerinizi işlevsiz kılan ve gündüz işlediğiniz günahları bilen, O'dur. Daha sonra O, irâdi özelliklerinizi sağlayan nefislerinizi bir süre daha işlevli hale getirmektedir. Sonunda sorgulanmak için de O'nun huzuruna götürüleceksiniz. Üstelik de O, yapmakta olduğunuz şeyleri size delilleriyle gösterecektir.

61- O, kullarına bütünüyle hâkimdir. O, her hâlinizi kaydeden melekleri üzerinize gönderir. Daha sonra sizden birinin ölüm anı geldiğinde, görevlerini kusursuz yapan melek elçilerimiz onun nefisini çekip alır,lar,

62- Daha sonra da nefisler gerçek sahipleri Allah'a götürülürler. Bunu çok iyi anlayın! Karar vermek O'na âittir. O çok çabuk hesap görmektedir.

63- De ki: 'Şâyet bizi bundan kurtarırsan yalnızca sana minnet edeceğiz' diye gizlice yalvarıp yakarak, O'na duâ ettiğinizde, karanın ve denizin her türlü sıkıntılarında sizi kim kurtarır?

64- De ki: 'Allah sizi ondan ve kederin her türlüşünden kurtarır, yine de siz O'na ortak koşuyorsunuz.'

65- De ki: 'O, size azâbı tepenizden yağdıracak veya yerin dibinden uğratacak ya da sizi bölükler hâline getirip savaştırarak birbirinize ıstırap tattıracak güçtedir.' İşin içyüzünü anlāsınlar diye âyetlerimizi nasıl tekrarlayıp durduğumuza bak!

66- Ey ümmî nebi! Bu azap gerçekleşeceği halde, senin halkın onu da inkâr etti. De ki: 'Ben sizin yaptıklarınızdan sorumlu değilim.'

67- 'Her bildirilen haberin gerçekleşeceği bir zaman var, ileride siz de anlayacaksınız, aşağılayıcı azâbın kime geleceğini ve kimin yalancı olduğunu.'

68- Âyetlerimizle alay ettiklerini gördüğün zaman, başka bir konuya kendilerini kaptırana kadar hemen onlardan uzaklaş. Eğer şeytan sana unutturmuşsa, bu emri hatırladıktan sonra kâfir insanlarla daha fazla oturma.

69- Allah'ın emirlerine uyup azâbından kaçınanlar, onların davranışlarının hiçbirinden sorumlu değildir. Bununla birlikte, âyetlerimizle alay ettiklerinde kâfirlerden uzaklaşmak, kendi davranışlarından utanıp kaçınmaları için onlara bir öğüttür.

70- Ey ümmî nebî! Dünya hayatının aklını çeldiği, dinlerini oyun ve eğlenceye çevirenleri kendi hallerine bırak. **Sen Kur'an'a inananlara, bir kişinin azâba uğramasının kendi işlediği günahlardan dolayı olduğunu, Allah'ın hâricinde koruyucusunun da şefaatçisinin de olmadığını, her neyi fidye olarak verse de ondan kabul edilemeyeceğini Kur'an ile öğüt ver.** İşte o dinlerini oyun ve eğlenceye çevirenler, işledikleri günahlar sebebiyle azâba uğrayacaklardır. İnkâr etmekte olduklarından dolayı onlar için yakıp kavuran bir içecek ve çok acı veren bir azap vardır.

71- De ki: 'Allah'ın hâricinde, bize ne faydası ne de zararı olmayan şeylere hiç tapar mıyız? Allah bize dosdoğru yolu gösterdikten sonra, eski hâlimize hiç döner miyiz? Kendi arkadaşlarının, 'Bizle gel' diye doğru yola çağırıldığı halde

وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَلَكِنْ ذِكْرًا لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٦٩﴾ وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَعِبًا وَلَهْوًا وَعَرَّتْهُمْ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَذَكَّرَ بِهِ أَنْ تُبْسَلَ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ وَإِنْ تَعْدِلْ كُلُّ عَدْلٍ لَا يُؤْخَذُ مِنْهَا أُولَئِكَ الَّذِينَ أُبْسِلُوا بِمَا كَسَبُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٧٠﴾ قُلْ أَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُنَا وَلَا يَضُرُّنَا وَنُرَدُّ عَلَىٰ أَعْقَابِنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْنَا اللَّهُ كَالَّذِي اسْتَهْوَتْهُ الشَّيَاطِينُ فِي الْأَرْضِ حَيْرَانًا لَهُ أَصْحَابٌ يَدْعُونَهُ إِلَى الْهُدَىٰ انْتِنَا قُلْ إِنَّ هُدَىٰ اللَّهِ هُوَ الْهُدَىٰ وَأَمْرًا لِنُسَلِّمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٧١﴾ وَأَنْ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَاتَّقُواهُ وَهُوَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٧٢﴾ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَيَوْمَ يَقُولُ كُن فَيَكُونُ قَوْلُهُ الْحَقُّ وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿٧٣﴾

şeytanî cinlerin ayarttığı yerlerde şaşkın şaşkın dolaşan gibi mi olalım?' De ki: 'Kesinlikle Allah'ın gösterdiği yol, doğru yoldur. **Ve biz de Âlemlerin Rabbi'ne teslim olmakla emrolunduk,**

72- 'Namaza hakkıyla devam etmekle ve O'nun emirlerine uyup azâbından kaçınmakla da emrolunduk.' Sorgulanmak için de huzurunda toplanacağınız, O'dur.

73- Göklere ve yeri, günahlarınızı ve sevaplarınızı âdil bir şekilde ortaya çıkarıp size göstermek için yaratan, O'dur. Kıyâmet günü, "Ol." diyecek, sonrasında diriliş gerçekleşecektir. Doğru olan, O'nun sözüdür. Sûr'a üflendiği gün de hükümler yalnızca O'na aittir. O, görünmeyi ve görüneni bilendir. O mutlak ilmiyle en doğrusunu yapmaktadır, her şeyin de farkındadır.

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ أَرَزَّرْتَنِخِذُ أَصْنَامًا إِلَهَةً إِنِّي أَرَىكَ
 وَقَوْمَكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٧٤﴾ وَكَذَلِكَ نُرَى إِبْرَاهِيمَ
 مَلَكُوتَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَيَكُونَنَّ مِنَ الْمُوقِنِينَ
 ﴿٧٥﴾ فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ رَأَى كَوْكَبًا قَالَ هَذَا رَبِّي فَلَمَّا
 أَفَلَ قَالَ لَا أُحِبُّ الْإِفْلِينَ ﴿٧٦﴾ فَلَمَّا رَأَى الْقَمَرَ بَازِعًا قَالَ هَذَا
 رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لئن لَمْ يَهْدِنِي رَبِّي لَأَكُونَنَّ مِنَ الْقَوْمِ
 الضَّالِّينَ ﴿٧٧﴾ فَلَمَّا رَأَى الشَّمْسَ بَازِعَةً قَالَ هَذَا رَبِّي هَذَا
 أَكْبَرُ فَلَمَّا أَفَلَتْ قَالَ يَا قَوْمِ إِنِّي بَرِيءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ
 ﴿٧٨﴾ إِنِّي وَجْهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
 حَنِيفًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٧٩﴾ وَحَاجَّهُ قَوْمُهُ قَالَ
 اتَّخَذْتَنِي فِي اللَّهِ وَقَدْ هَدِينِ وَلَا آخَافُ مَا تُشْرِكُونَ
 بِهِ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ رَبِّي شَيْئًا وَسِعَ رَبِّي كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا
 أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٨٠﴾ وَكَيْفَ آخَافُ مَا أَشْرَكْتُمْ وَلَا
 تَخَافُونَ أَنَّكُمْ أَشْرَكْتُمْ بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ عَلَيْكُمْ
 سُلْطَانًا فَأَيُّ الْفَرِيقَيْنِ أَحَقُّ بِالْأَمْنِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨١﴾

74- Bir vakit İbrâhim, babası Âzer'e, 'Putları ilâhlar mı ediniyorsun? Kesinlikle ben, senin ve toplumunun alenen doğru yolun dışında olduğunuzu düşünüyorum' demişti.

75- **Benzer örneklerle**, İbrâhim'e göklerin ve yerin hükümlerini tanıttıyorduk ki bütün kalbiyle îman edenlerden biri olsun.

76- Bu yüzden, gece her yeri karanlık kapladığında bir yıldız görünce, 'Rabbim bu mu?' demişti. Ama yıldız batıp görünmez olunca, 'Ben geçici olanları sevmem' demişti.

77- Daha sonra ayı doğarken görünce, 'Rabbim bu mu?' demişti. Ama ay batıp görünmez olunca, 'Şayet rabbim bana

doğru yolu göstermeseydi, kesinlikle doğru yolun dışına çıkan insanlardan biri olurdu' dedi.

78- Sonra güneşi doğarken görünce, 'Rabbim bu mu, en büyük bu?' demişti. Ama güneş batıp görünmez olunca dedi ki: 'Ey halkım! Benim ortak koştuğularınızla hiçbir âlakam yoktur;

79- 'Kesinlikle ben doğru din olarak, gökleri ve yeri yoktan yaratan rabbime yöneldim. Ben Allah'a ortak koşanlardan biri de değilim!'

80- Halkı onunla tartışmaya başlamıştı. İbrâhim dedi ki: 'Bana doğru yolu göstermişken, benimle Allah hakkında mı tartışıyorsunuz? Rabbimin bunları korku sebebi yapması hâricinde sizin Allah'a ortak koştuğularınızdan da korkmam. Rabbim her an her şeyden haberdardır. Yoksa hâlâ gerçeği görüp anlamayacak mısınız?

81- 'Allah'ın haklarında size hiçbir delil indirmediği şeyleri siz Allah'a ortak koşmaktan korkmazken, ben sizin ortak koştuğularınızdan nasıl korkarım? Eğer aralarındaki farkı biliyorsanız söyleyin, iki taraftan hangisi güvende olmayı hak ediyor?'

82- ‘Yalnızca Allah’a îman edip de îmanlarına şirk bulaştırmayanlar, işte onlar güvende olmayı hak edenlerdir, onlar doğru yolda olanlardır.’

83- O benzetmeler, halkına karşı İbrâhim’e verdiğimiz delillerimizdir. Lâyük olanın seviyesini ilim ve hikmetle yükseltiriz. Elbette rabbin mutlak ilmiyle en doğrusunu yapmaktadır, her şeyi de bilmektedir,

84- Ona İshak’ı ve Yâkub’u başladık. Her birine nübüvvet verdik. Daha önce de Nûh’a nübüvvet vermiştik. İbrâhim’in soyundan gelen Dâvud’a, Süleyman’a, Eyyüb’e, Yusuf’a, Mûsâ’ya ve Hârûn’a da nübüvvet verdik. Allah’ın rızası peşinde olanları bu şekilde ödüllendiririz.

85- Ve Zekeriyâ’ya, Yahyâ’ya, İsa’ya ve İlyas’a da nübüvvet verdik. Her biri de Allah’ın rızasını kazananlardır.

86- Ve İsmâîl’e, Elyesâ’ya, Yûnuş’a ve Lut’a da nübüvvet verdik. Her birini de çağdaşları olan insanlardan üstün tuttuk .

87- Onların atalarından, soylarından ve kardeşlerinden bir kısmına da nübüvvet verdik. O resûlleri üstün vasıflarından dolayı seçtik ve dosdoğru yolu onlara gösterdik.

88- O doğru yol, Allah’ın doğru yoludur. Allah, kullarından doğru yolda olmak isteyeneye

الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ
وَهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿٨٢﴾ وَتِلْكَ حُجَّتُنَا آتَيْنَاهَا إِبْرَاهِيمَ عَلَى قَوْمِهِ
نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَنْ نَشَاءُ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٨٣﴾ وَوَهَبْنَا
لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ كُلًّا هَدَيْنَا وَنُوحًا هَدَيْنَا مِنْ قَبْلُ وَمِنْ
ذُرِّيَّتِهِ دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ وَمُوسَى وَهَارُونَ
وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٤﴾ وَزَكَرِيَّا وَيَحْيَى
وَعِيسَى وَإِلْيَاسَ كُلٌّ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٨٥﴾ وَإِسْمَاعِيلَ
وَالْيَسَعَ وَيُونُسَ وَلُوطًا وَكُلًّا فَضَّلْنَا عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٨٦﴾
وَمِنْ آبَائِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَإِخْوَانِهِمْ وَاجْتَبَيْنَاهُمْ وَهَدَيْنَاهُمْ
إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٨٧﴾ ذَلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ
مَنْ عِبَادِهِ وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٨٨﴾
أُولَئِكَ الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ
فَإِنْ يَكْفُرْ بِهَا هَؤُلَاءِ فَقَدْ وَكَلْنَا بِهَا قَوْمًا لَيَسُوا بِهَا
بِكَافِرِينَ ﴿٨٩﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ فَبِهِدْيِهِمُ اقْتَدِهْ قُلْ
لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرًا لِلْعَالَمِينَ ﴿٩٠﴾

doğru yolu resûlleriyle gösterir. Şâyet nübüvvet verilenler de ortak koşsalardı, onların yapmakta oldukları iyi davranışlar da geçersiz olurdu.

89- İşte onlar kendilerine kitap yetki ve nübüvvet verdiğimiz kimselerdir. Yine de müşrikler bunların doğruluğuna inanmayıp inkâr ederlerse artık bu durumda, resûlün bildirdiği sorumluluğu hiç inkâr etmeyecek insanlara veririz.

90- Ey ümmî nebî! İşte o kitap yetki ve nübüvvet verilenler, Allah’ın doğru yolu gösterdikleridir, sen onları kendine örnek al. De ki: ‘Bunun için sizden bir ücret istemiyorum. Bu Kur’an, bütün insanlar için bir öğüttür.’

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِذْ قَالُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَى بَشَرٍ مِنْ شَيْءٍ
قُلْ مَنْ أَنْزَلَ الْكِتَابَ الَّذِي جَاءَ بِهِ مُوسَى نُورًا وَهُدًى لِلنَّاسِ
تَجْعَلُونَهُ قَرَاطِيسَ تُبْدُونَهَا وَتُخْفُونَ كَثِيرًا وَعُلِمْتُمْ مَا لَمْ
تَعْلَمُوا أَنْتُمْ وَلَا آبَاؤُكُمْ قُلِ اللَّهُ لَمْ ذَرَّهُمْ فِي خَوَافِهِمْ يَلْعَمُونَ ﴿٩١﴾
وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ مُصَدِّقُ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلِتُنذِرَ أُمَّ
الْقُرَى وَمَنْ حَوْلَهَا وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَهُمْ عَلَى
صَلَاتِهِمْ يَحَافِظُونَ ﴿٩٢﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا
أَوْ قَالَ أُوحِيَ إِلَيَّ وَلَمْ يُوحَ إِلَيْهِ شَيْءٌ وَمَنْ قَالَ سَأُنزِلُ مِثْلَ مَا
أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَوْ تَرَى إِذِ الظَّالِمُونَ فِي غَمَرَاتِ الْمَوْتِ وَالْمَلَائِكَةُ
بَاسِطُوا أَيْدِيهِمْ آخِرِ جُودٍ أَنْفُسَكُمْ يَوْمَ تَجْرُونَ عَذَابَ الْهُونِ
بِمَا كُنْتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ وَكُنْتُمْ عَنْ آيَاتِهِ
تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٩٣﴾ وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا فُرَادَى كَمَا خَلَقْنَاكُمْ
أَوَّلَ مَرَّةٍ وَتَرَكْتُمْ مَا خَوَّلْنَاكُمْ وَرَاءَ ظُهُورِكُمْ وَمَا نَرَى
مَعَكُمْ شُفَعَاءَكُمُ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ فِيكُمْ شُرَكَاءُ
لَقَدْ تَقَطَّعَ بَيْنَكُمْ وَضَلَّ عَنْكُمْ مَا كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٩٤﴾

namazlarında özenli ve düzenli-
lidirler.

93- Uydurduğu yalanı Allah'a dayandıran veya kendine bir şey vahyedilmemişken, 'Bana da vahyediliyor' diyen ya da 'Allah'ın indirdiği gibi ben de indireceğim' diyenden daha kâfiri var mı? Ey ümmî nebi! O kâfirler ölüm acıları içindeyken, meleklerin onların nefislerine saldırıp, 'Bedenlerinizden çıkın' diye bağırдыğı bir görsen! **Ölüm günü aşağılayıcı azap ile karşılaşlık görmeniz, Allah hakkında doğru olmayan şeyler söylemiş olmanız ve Allah'ın âyetlerine karşı kibirlenmiş olmanızdan dolaydır.**

91- Allah'ın ne kadar güçlü ve merhametli olduğunu kavrayamadıklarından, 'Allah hiçbir fâniye hiçbir şey indirmedir' deyiverdi Yahûdiler. De ki: 'Mûsâ'nın insanlara kurtuluş ve yol gösterici olarak getirdiği, sizin de kâğıtlara yazıp bazısını açıkladığınız çoğunu da gizlediğiniz kitabı kim indirdi? Kur'an'da, sizin ve atalarınızın bilmediği şeyler size bildirildi. 'Onları indiren Allah'tır' de. Sonra da onları daldıkları saçmalıkların içinde kendi hallerine bırak, oyalansınlar.

92- Bu indirdiğimiz Kur'an'ın birçok faydası vardır, kendinden önceki kitapların da Allah tarafından vahyedilmiş olduğunu doğrulamaktadır, Mekke ve çevresindekileri uyarmaktadır. Âhirete inananlar, indirdiğimiz kitaba da inanırlar ve onlar,

94- Diriliş günü de Allah onlara buyuracak ki: "Andolsun ki ilk seferinde sizi yarattığımız gibi bir başına bize geldiniz. Size verdiğimiz yeteneklerle elde ettiğiniz dünyalıkların hepsini de aranızda bıraktınız. Allah'a ortak kabul ettiğiniz şefaatchilerinizi de sizin aranızda görmüyoruz. Andolsun ki aranızdaki ilişki kesildi ve şefaatchi olduğunuzu iddia etmekte olduklarınız aklınızdan uçup gitti."

95- Kesinlikle Allah'tır, tohumlardan otları, çekirdeklerden ağaçları yarıp çıkartan. O, ölüden diriyi çıkarır, diriden de ölüyü çıkarmaktadır. İşte Allah böyle kudretli bir yaratıcıyken, nasıl oluyor da doğru yoldan uzaklaştırılıyorsunuz?

96- O, karanlıktan sabahın aydınlığını çıkarandır. O, geceyi dinlenme vakti, güneşi ve ayı da zaman ölçüsü yaptı. Bu ölçü ve kuralları belirleyen Allah, her dilediğini yapacak güçtedir, her şeyi bilmektedir.

97- Gece karanlığında karada ve denizde yol bulmanızda size kolaylık olması için yıldızları yaratan da O'dur. Biz, doğruyu yanlıştan ayırt etmeyi öğrenen insanlar için bu âyetleri ayrıntılı bir şekilde açıkladık.

98- Sizi tek bir nefisten meydana getirip çoğaltan da O'dur. Böylece siz bir süre yeryüzünde yaşarsınız, bir süre de gömütlere konulursunuz. İşin içyüzünü anlayan insanlar için bu âyetleri ayrıntılı bir şekilde açıkladık.

99- Gökyüzünden yağmuru lütfuyla yağdıran da O'dur. Ardından o yağmur suyu ile her türlü bitkiyi ortaya çıkarırız. Sonra o bitkiden bir filiz meydana çıkarır, o filizden de dânelere dolu başaklar ortaya koyarız, meyve dolu dalları sarkık hurma ağaçları, birbirine benzeyen ve benzemeyen özel-

إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوَى يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَمُخْرِجُ الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ ذَٰلِكُمْ اللَّهُ فَاتَىٰ تُوْفَكُونَ ﴿٩٥﴾ فَالِقُ الْإِصْبَاحِ وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَكَنًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ حُسْبَانًا ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٩٦﴾ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النَّجْمَ لِتَهْتَدُوا بِهَا فِي ظُلُمَاتِ اللَّيْلِ وَالْبَحْرِ قَدْ فَضَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٩٧﴾ وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُم مِّنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَقَرًّا وَمُسْتَوْدَعًا قَدْ فَضَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ ﴿٩٨﴾ وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ نَبَاتٍ كُلِّ شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُّخْرِجُ مِنْهُ حَبًّا مُتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِنَ طَلْعِهَا قَنَاطٍ دَانِيَةً وَجَنَّاتٍ مِّنْ أَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ انظُرُوا إِلَىٰ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَيَنْعِهِ إِنَّ فِي ذَٰلِكُمْ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٩٩﴾ وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ الْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ وَخَرَقُوا لَهُ بَنِينَ وَبَنَاتٍ بِغَيْرِ عِلْمٍ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُصِفُونَ ﴿١٠٠﴾ بَدِيعَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنَّىٰ يَكُونُ لَهُ وَلَدٌ وَلَمْ تَكُنْ لَهُ صَاحِبَةٌ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٠١﴾

likleriyle üzüm, zeytin, nar bahçeleri meydana getiririz. Meyvenin çiçekten meyveye dönüştüğü ve olgunlaştığı zaman ki farklılığını düşünüp anlamaya çalışın. İnanacak insanlar için kuşkusuz bütün bunlarda büyük bir kudretin izleri vardır.

100- Ve bir de o kâfirler cinleri Allah'a ortak koşmuşlardı, oysa onları da Allah yarattı. Akletmeksizin, Allah'ın oğulları ve kızları olduğu hakkında saçma sapan bir yalan uydurdular. Allah, kullarına âit özelliklerden çok uzaktır ve kâfirlerin yakıştırmalarından çok yücedir.

101- O, göklerin ve yerin tek ve eşsiz yaratıcısıdır. O'nun bir hanımının olması akıl dışıyken, nasıl bir çocuğu olur ki? Her şeyi O yarattı. O, her şeyi de ayrıntısıyla bilmektedir.

ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوهُ
 وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿١٠٢﴾ لَا تَدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ
 وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ﴿١٠٣﴾ قَدْ جَاءَكُمْ
 بَصَائِرٌ مِّن رَّبِّكُمْ ﴿١٠٤﴾ فَمَن أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَمَن عَمِيَ فَعَلَيْهَا
 وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ ﴿١٠٥﴾ وَكَذَلِكَ نَصْرِفُ الْآيَاتِ
 وَلِيَقُولُوا دَرَسْتَ وَلِنُبَيِّنَهُ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿١٠٦﴾ اتَّبِعْ مَا أُوحِيَ
 إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ
 ﴿١٠٧﴾ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُوا وَمَا جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا
 وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ﴿١٠٨﴾ وَلَا تَسْتَبِشُوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِن
 دُونِ اللَّهِ فَيَسْتَشُوا اللَّهَ عَدُوًّا بِغَيْرِ عِلْمٍ كَذَلِكَ زَيَّنَّا لِكُلِّ
 أُمَّةٍ عَمَلَهُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ مَرْجِعُهُمْ فَيُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا
 يَعْمَلُونَ ﴿١٠٩﴾ وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِن جَاءَتْهُمْ آيَةٌ
 لَّيُؤْمِنُنَّ بِهَا قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُشْعِرُكُمْ أَنَّهَا إِذَا
 جَاءَتْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١١٠﴾ وَنُقَلِّبُ أَفْئِدَتَهُمْ وَأَبْصَارَهُمْ كَمَا
 لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَنَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١١١﴾

doğruyu yanlıştan ayırt etmeyi öğrenen insanlar için açıklıyo-ruz.

106- Ey ümmî nebî! Rabbinden sana vahyedilenlere uy. O'ndan başka ilâh yoktur. Allah'a ortak koşanları da önemseme,

107- Şâyet Allah olmasına izin vermeseydi, ortak koşmazlardı. Biz seni onların koruyucusu yapmadık, sen onların yaptıklarından sorumlu da değilsin.

108- Ey iman edenler! Onların Allah'ın hâricindeki taptıklarına sövmeyin ki onlar da akletmek-sizin, düşmanca Allah'a sövme-sinler. Bu şekilde biz, her bir inanç sahibi topluluğun davranışlarını kendilerine göz alıcı yaptık. Sonra sorgulanmak için rablerinin huzuruna dönecekler. Ardından rableri de onların yapmakta oldukları şeyleri kendilerine delil-leriyle gösterecektir.

109- Şâyet kendilerinin önerdiği mucizelerden biri onlara gelirse kesinlikle ona inanacaklarına dâir Allah adına ağır yemin etti müş-rikler. De ki: 'Yalnızca Allah'ın değerlendirmesine göredir mucizeler.' Ey iman edenler! Siz farkında değilsiniz ama onlar, o istedikleri mucize geldiğinde de iman etmeyecekler.

110- Biz onların zihinlerini ve görüşlerini iyice gözden geçirdik, ilk seferinde Kur'an'a inanmadık-ları gibi yine inanmazlar. Biz, onları yalnızca günahlarını ço-ğaltmaları için kendi hallerine bırakırız.

102- İşte rabbiniz Allah böyle kudretli bir yaratıcıdır. O'ndan başka ilâh yoktur. O, her şeyin yaratıcısıdır. Bu yüzden yalnızca O'na kulluk edin. O, her şeyin sebebi ve güvencesidir.

103- Hiçbir mahlûk O'nu kavrayamaz ama O, her yarattığını bütün yönleriyle kavrar. O, en uygun olanı verendir, her şeyin de farkındadır.

104- Ey ümmî nebî! De ki: 'Rabbinizden, size çok açık kanıtlar geldi. Artık her kim düşünüp taşınarak gerçeği görüp inanırsa kendi yararınadır, kim de gerçeğe gözlerini kaparsa kendi zararınadır. Ben sizin koruyucunuz değilim.'

105- Bu şekilde âyetlerimizi tekrarlayıp durduğumuzda, gerçeğe gözlerini kapayanlar, 'Dersine çalışmışsın' demekteler. **Biz Kur'an'ı,**

111- Şâyet biz onlara melekleri indirsek, ölüleri onlarla konuşursak, müjdelenen ve ikaz edilen şeylerin somut kanıtlarını bölük bölük karşılarna dizsek bile Allah mecbur etmedikçe iman edecek değildirlerdir. Fakat insanların çoğu rablerini tanımıyor.

112- Ey ümmî nebî! Senden önce de benzer şekilde her nebîye, şeytanî insanların ve cinlerin düşmanlık etmelerine fırsat verdik. Onlar birbirlerine, yanlışa sürükleyen vaatler, aklı aldatan sözler fııldardlar. Rabbin olmasına izin vermeseydi, bunları yapamazlardı. Artık onları uydurduklarıyla kendi hallerine bırak.

113- Bir de o şeytaniler ister ki âhirete inanmayanların zihinleri bu sözlere kulak versin, ondan hoşlansın ve işledikleri günahları işlemeye devam etsinler.

114- De ki: 'Allah size doğruyu ve yanlışı açıklayan bir kitap indirmişken, ben hiç Allah'tan başkasını hakem olarak ister miyim?' Kendilerine kitap verdiklerimiz de Kur'an'ın rabbinden hükümlerle indirildiğini bilirler. Bu yüzden sakın ha sakın şüphe edenlerden biri olma!

115- Ey ümmî nebî! Rabbinin sözleri, en doğru ve en âdil

وَلَوْ أَنَّنَا نَزَّلْنَا إِلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةَ وَكَلَّمَهُمُ الْمَوْتَىٰ وَحَشَرْنَا عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ قُبُلًا مَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ يَجْهَلُونَ ﴿١١١﴾ وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا شَيَاطِينَ الْإِنْسِ وَالْجِنِّ يُوحِي بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ زُخْرُفَ الْقَوْلِ غُرُورًا ۗ وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ ﴿١١٢﴾ وَلِتَصْغَىٰ إِلَيْهِ أَفئِدَةُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَلِيَرْضَوْهُ وَلِيَقْتَرِفُوا مَا هُمْ مُقْتَرِفُونَ ﴿١١٣﴾ أَفَغَيْرَ اللَّهِ أَبْتَغَىٰ حَكَمًا وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ إِلَيْكُمُ الْكِتَابَ مُفَصَّلًا ۗ وَالَّذِينَ اتَّيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْلَمُونَ أَنَّهُ مُنَزَّلٌ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿١١٤﴾ وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدْلًا ۗ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ ۗ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١١٥﴾ وَإِنْ تَطِعْ أَكْثَرَ مَنْ فِي الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ۗ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿١١٦﴾ إِنْ رَبُّكَ هُوَ أَعْلَمُ مَنْ يَضِلُّ عَنْ سَبِيلِهِ ۗ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿١١٧﴾ فَكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١١٨﴾

şekilde gerçekleşir. Allah'ın bildirdiklerinin zıttı mümkün değildir. O her şeyi işitmektedir, her şeyi bilmektedir.

116- Yeryüzündeki çoğunluğun isteklerine uyarsan, Allah'ın doğru yolundan uzaklaştırırlar seni. Onlar yalnızca doğru zannettiklerinin peşine düşerler ve yalnızca yalan uydurup dururlar.

117- Elbette ki rabbin, kendi doğru yolundan kimin uzaklaştığını en iyi bilendir. O, doğru yolda olanları da en iyi bilendir.

118- Allah'ın âyetlerine inanan müminlerseniz, o halde O'nun adı anılarak kesilmiş olanlardan yiyeceğin.

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَقَدْ فَصَّلَ
 لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا اضْطُرِرْتُمْ إِلَيْهِ وَإِنَّ كَثِيرًا
 لَيُضِلُّونَ بِأَهْوَاءِهِمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُعْتَدِينَ
 ۱۱۹ وَذَرُوا ظَاهِرَ الْإِثْمِ وَبَاطِنَهُ إِنَّ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ الْإِثْمَ
 سَيَجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ۱۲۰ وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ
 يُذْكَرِ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُ لَفِسْقٌ وَإِنَّ الشَّيَاطِينَ لَيُوحُونَ
 إِلَىٰ أَوْلِيَائِهِمْ لِيُجَادِلُوكُمْ وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ
 لَمُشْرِكُونَ ۱۲۱ أَوْ مَن كَانَ مِيتًا فَأَحْيَيْنَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ
 نُورًا يَمْشِي بِهِ فِي النَّاسِ كَمَن مَّثَلُهُ فِي الظُّلُمَاتِ لَيْسَ
 بِخَارِجٍ مِنْهَا كَذَلِكَ زُيِّنَ لِلْكَافِرِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ
 ۱۲۲ وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكَابِرَ مُجْرِمِيهَا
 لِيُمْكُرُوا فِيهَا وَمَا يُمَكِّرُونَ إِلَّا أَنفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ۱۲۳
 وَإِذَا جَاءَتْهُمْ آيَةٌ قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ حَتَّىٰ نُؤْتَىٰ مِثْلَ مَا أُوتِيَ رُسُلُ
 اللَّهِ ۗ اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ أَجْرَمُوا
 صَغَارٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا كَانُوا يَمْكُرُونَ ۱۲۴

119- Allah'ın adı anılarak kesilmiş olanlardan niçin yemeyesiniz ki? Allah, mecbûriyet hâlinde yemeniz dışında, size haram kıldıklarını ayrıntılı bir şekilde açıkladı. Bir çokları da akletmeksizin, kendi aykırı istekleriyle insanları doğru yoldan uzaklaştırır. Elbette ki rabbin, aşırıya kaçanları en iyi bilendir.

120- Ne günah işleyin ne de günaha niyetlenin. Gerçek şu ki günah işleyenler, kesinlikle işlemekte oldukları günahlardan dolayı cezâlandırılacaklar.

121- Allah'ın adı anılmayan, başkasının adı anılarak kesilenlerden yemeyin, hiç şüphesiz bu, küfürde ısrardır. **Hiç**

şüphesiz şeytanî cinler kendi dostlarına, Allah'ın emri konusunda sizinle tartışmalarını fısıldarlar. Eğer onlara uyarırsanız, kesinlikle siz de Allah'a ortak koşmuş olursunuz.

122- Allah'ın gösterdiği doğru yolu kabul edip imanın aydınlığında olan kimse, küfrün karanlıklarında çakılıp kalan kimseye hiç benzer mi? Yine de yapmakta oldukları kâfirleri cezbetmiştir.

123- Mekke ve benzeri her büyük şehirde oranın cehennemliklerinin, orada yaşayanları aldatan ileri gelenler olmalarına fırsat veririz. Onlar yalnızca kendilerini aldatırlar ama farkına varmazlar,

124- Onlar kendilerine bir âyet bildirildiği zaman, 'Allah'ın resûllerine verilenin aynıysa bize verilmedikçe aslâ inanmayacağız' dediler. Allah nübüvve-te uygun olanı daha iyi bilir. Allah'ın değerlendirmesine göre, insanları aldatmakta olmalarından dolayı cehennemi hak edecek suçu işleyenlerin başına bu dünyada aşağılanma, âhirette ise çok şiddetli bir azap gelecektir.

125- Böylece Allah, doğru yola ulaşmak isteyeneye İslâm'ı sevdirecek, doğru yolun dışında kalmak isteyeniyi ise canından bezdirecek imkânsız işlerle meşgul eder. Allah, inanmayanları bu şekilde rezil bir durumda bırakır.

126- Bu yöntem rabbinin dosdoğru kararıdır. Olan biteni gözden geçirecek insanlara, bu âyetleri ayrıntılı bir şekilde açıkladık.

127- Rablerinin değerlendirmesine göre, hiçbir derdin ve olumsuzluğun olmadığı cennet, olan biteni gözden geçirerek doğru yola ulaşan insanların hakkıdır. O, yapmakta oldukları her şeyde, onların koruyucusu ve yardımcıdır.

128- O, diriliş günü onların tamamını toplayacak. Buyuracak ki: "Ey cin topluluğu! İnsanların çoğunu doğru yoldan uzaklaştırdınız." Onların insanlar arasındaki dostları, 'Rabbimiz! Birbirimizden faydalandık ve bizim için belirlediğin sürenin sonuna geldik' diyecekler. Allah buyurur ki: "Allah aksini dilemedikçe, sonsuza kadar orada kalıp ağır lanacağını yer cehennemdir." Elbette rabbiniz

فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِي السَّمَاءِ كَذَلِكَ يَجْعَلُ اللَّهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٢٥﴾ وَهَذَا صِرَاطٌ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٢٦﴾ لَهُمْ دَارُ السَّلَامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَهُوَ وَلِيُّهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢٧﴾ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ قَدِ اسْتَكْبَرْتُمْ مِنَ الْإِنْسِ وَقَالَ أَوْلِيَاؤُهُمْ مِنَ الْإِنْسِ رَبَّنَا اسْتَمْتَعَ بَعْضُنَا بِبَعْضٍ وَبَلَّغْنَا آجَلَنَا الَّذِي أَجَلْتَ لَنَا قَالَ النَّارُ مَثْوَاكُمْ خَالِدِينَ فِيهَا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿١٢٨﴾ وَكَذَلِكَ نُؤَلِّي بَعْضَ الظَّالِمِينَ بَعْضًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٢٩﴾ يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا قَالُوا شَهِدْنَا عَلَى أَنْفُسِنَا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَشَهِدُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ ﴿١٣٠﴾ ذَلِكَ أَنْ لَمْ يَكُنْ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَى بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا غَافِلُونَ ﴿١٣١﴾

mutlak ilmiyle en doğrusunu yapmaktadır, her şeyi de bilmektedir.

129- Böylelikle kâfirleri, işlemekte oldukları günahlardan dolayı birbirlerinin dostu yaparız.

130- Allah buyurur ki: "Ey cin ve insan topluluğu! İçinizden size âyetlerimi açıkça anlatan ve yüz yüze geleceğiniz bu gününüz için sizi uyararak resûller hiç gelmedi mi?" 'Rabbimiz! Onların geldiklerine dâir kendi aleyhimize tanıklık ederiz' diyecekler. Dünya hayâtı onların aklını çeldi. Kâfir olduklarına dâir tanıklığı da kendileri yapacaklar.

131- Bu da göstermektedir ki rabbin, halkı gerçeklerden habersizken, şehirlere haksızca hiç helâk etmemiştir.

وَلِكُلِّ دَرَجَاتٍ مِّمَّا عَمِلُوا وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ
 عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٢﴾ وَرَبُّكَ الْغَنِيُّ ذُو الرَّحْمَةِ
 إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَسْتَخْلِفْ مِنْ بَعْدِكُمْ مَا
 يَشَاءُ كَمَا أَنْشَأَكُمْ مِنْ ذُرِّيَّةِ قَوْمٍ آخَرِينَ
 ﴿١٣٣﴾ إِنْ مَا تُوعَدُونَ لَآتٍ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ
 قُلْ يَا قَوْمِ اعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ
 فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ۗ مَنْ تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ
 لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿١٣٤﴾ وَجَعَلُوا لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ مِنَ
 الْحَرْثِ وَالْأَنْعَامِ نَصِيبًا فَقَالُوا هَذَا لِلَّهِ بِزَعْمِهِمْ
 وَهَذَا لِشُرَكَائِنَا فَمَا كَانَ لِشُرَكَائِهِمْ
 فَلَا يَصِلُ إِلَى اللَّهِ ۗ وَمَا كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ يَصِلُ إِلَى
 شُرَكَائِهِمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿١٣٥﴾ وَكَذَلِكَ
 زَيْنَ لِكَثِيرٍ مِنَ الْمُشْرِكِينَ قَتَلَ أَوْلَادِهِمْ
 شُرَكَائِهِمْ لِيُزِدُوهُمْ وَلِيَلْبِسُوا عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ
 وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ ﴿١٣٦﴾

uyarım. Mutlu sonun kimin olduğunu artık ileride siz de anlayacaksınız. Kesinlikle kâfirler âhirette aslâ rahat yüzü görmeyecek.

136- Müşrikler, Allah'ın yaratıp çoğalttığı mahsullerden ve kurbanlıklardan asıl payın Allah'a âit olduğunu ifade etmelerine karşın kendilerince, 'Bu Allah'ın, bu da ortak koştuklarımızın' derler. Ne var ki ortak koştukları için ayırdıklarından Allah için ayırdıklarına eklemesler fakat Allah için ayırdıklarından ortak koştukları için ayırdıklarına eklerler. Ne de kötü bir hükme varıyorlar!

132- Her birinin yapıp ettiklerinin karşılığı olarak farklı seviyelerde cezâlar vardır. Senin rabbin onların yapıp ettiklerinin hiçbir ayrımından habersiz değildir,

133- Rabbinin hiçbir şeye ihtiyacı yoktur, merhamet sahibidir. Tövbe fırsatı vermese siz günahkârları hemen yok eder de bir başka toplumun soyundan sizi meydana getirmesi gibi, sizin ardınızdan da itaat eden insanları getirir.

134- Ey âdemoğlu! Size vaat edilenler mutlaka gerçekleşecektir ve siz onları engelleyemezsiniz!

135- De ki: 'Ey halkım! İnancınız konusunda elinizden geleni ardınıza koymayın. Ben kesinlikle bana vahyedilene

137- Bu şekildeki paylaşırma gibi suç ortakları şeytanlar, dinleri konusunda onların zihinlerini bulandırmak ve soylarını kurutup yok etmek için müşriklerin birçoğuna çocuklarını öldürmenin de doğru olduğuna inandırdı. Şâyet Allah olmasına izin vermeseydi, bunları yapamazlardı. Artık onları ve uydurdıklarını kendi hallerine bırak.

138- Ortak koşanlar kendilerince, ‘Bunlar yalnızca bizim kararlaştırdığımız kişilerin yiyeceği, belirlenmiş kurbanlıklar ve tahıl ürünleridir. Şunlar yük taşınması ve yenmesi haram olan kurbanlıklardır. Şunlar da Allah’ın ismi anılmadan putlara sunulan kurbanlıklardır’ diyerek Allah adına yalan uydururlar. Allah, uydurmakta oldukları yalanların cezasını onlara yakında verecek.

139- Ortak koşanlar, ‘Bu söz konusu edilen kurbanlıkların karınlarındaki ceninleri de yalnızca erkeklerimiz yer, kadınlarımıza haramdır. Şâyet cenin ölmüşse o zaman kadınlarımız da yiyebilir’ dediler. Allah bu saçma ayırımın cezasını da onlara yakında verecek. Elbette ki O mutlak ilmiyle en doğrusunu yapmaktadır, her şeyi de bilmektedir.

140- Akletmeksizin, aptalca çocuklarını öldürenler ve Allah’ın kendilerine verdiği rızıkları Allah adına yalan uydurup haram kabul edenlerin kurtuluş umutları kalmamıştır. Doğru yolun uzağında kalmışlar ve doğru yolu da bulamayacaklardır.

وَقَالُوا هَذِهِ أَنْعَامٌ وَحَرْتٌ حِجْرٌ لَا يَطْعُمَهَا إِلَّا مَنْ
نَشَاءُ بِزَعْمِهِمْ وَأَنْعَامٌ حُرِّمَتْ ظُهُورُهَا وَأَنْعَامٌ
لَا يَذْكُرُونَ اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا افْتِرَاءً عَلَيْهِ سَيَجْزِيهِمْ
بِمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿١٣٨﴾ وَقَالُوا مَا فِي بُطُونِ هَذِهِ الْأَنْعَامِ
خَالِصَةٌ لِّذُكُورِنَا وَمُحَرَّمٌ عَلَىٰ أَزْوَاجِنَا وَإِنْ
يَكُنْ مَيْتَةً فَهُمْ فِيهِ شُرَكَاءُ سَيَجْزِيهِمْ وَصْفَهُمْ
إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿١٣٩﴾ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا أَوْلَادَهُمْ
سَفَهًا بِغَيْرِ عِلْمٍ وَحَرَّمُوا مَا رَزَقَهُمُ اللَّهُ افْتِرَاءً عَلَىٰ
اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿١٤٠﴾ وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ
جَنَّاتٍ مَّعْرُوشَاتٍ وَغَيْرَ مَعْرُوشَاتٍ وَالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ
مُخْتَلِفًا أَلْوَانًا وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُتَشَابِهًا وَغَيْرَ
مُتَشَابِهٍ كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَآتُوا حَقَّهُ يَوْمَ
حَصَادِهِ وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿١٤١﴾ وَمِنَ
الْأَنْعَامِ حَمُولَةٌ وَفَرَسَاتٌ كُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ وَلَا
تَتَّبِعُوا حُطُوتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿١٤٢﴾

141- Çardaklı ve çardaksız üzüm bağlarını, hurmaları ve ekinleri, tadı, kokusu, rengi farklı meyveleri, zeytinleri, narları, birbirlerine benzer ve benzemez şekilde yaratan, Allah’tır. Onlar ürün verdikleri zaman, ürünlerinden yiyecek, hasat günü de toplayanın hakkını, sadakalarını verin, israf da etmeyin. Kesinlikle Allah, israf edip bilinçsizce davranışta bulunanları sevmez.

142- Kurbanlıklardan yük taşıyanı da var, derisinden yükünden faydalanılanı da var. Allah’ın size rızık olarak verdiği bu kurbanlıklardan yiyecek, şeytanın peşine de düşmeyin. Gerçekten de o size alenen düşmandır.

ثَمَانِيَةَ أَزْوَاجٍ مِنَ الصَّانِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْمَعْرِ اثْنَيْنِ ^ط
 قُلِ الذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ أَمِ الْأُنثَيَيْنِ أَمَّا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ ^ط
 أَرْحَامُ الْأُنثَيَيْنِ نَبِيُّنِي يَعْلَمُ إِنَّ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ^{١٤٣}
 وَمِنَ الْأَيْلِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْبَقَرِ اثْنَيْنِ قُلِ الذَّكَرَيْنِ ^ط
 حَرَّمَ أَمِ الْأُنثَيَيْنِ أَمَّا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأُنثَيَيْنِ ^ط
 أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ وَصَّيْكُمْ اللَّهُ بِهَذَا فَمَنْ أَظْلَمُ ^ط
 مِمَّنْ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا لِيُضِلَّ النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ ^ط
 إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ^{١٤٤} قُلِ لَا أَجِدُ فِي مَا ^ط
 أُوحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلَى طَاعِمٍ يَطْعَمُهُ إِلَّا أَنْ يَكُونَ ^ط
 مَيْتَةً أَوْ دَمًا مَسْفُوحًا أَوْ لَحْمَ خِنْزِيرٍ فَإِنَّهُ رِجْسٌ أَوْ ^ط
 فِسْقًا أَهْلًا لِيغَيْرِ اللَّهِ بِهِ فَمَنْ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ ^ط
 فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ^{١٤٥} وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا ^ط
 كُلَّ ذِي ظُفْرٍ وَمِنَ الْبَقَرِ وَالْغَنَمِ حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ ^ط
 شُحُومَهُمَا إِلَّا مَا حَمَلَتْ ظُهُورُهُمَا أَوْ الْحَوَايَا أَوْ مَا ^ط
 اخْتَلَطَ بِعَظْمٍ ذَلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِبَعْضِهِمْ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ^{١٤٦}

te ki Allah kâfir insanlara doğru yolu zorla göstermez.

145- De ki: 'Bana vahyedilenler içinde, ölü hayvanlar veya akıcı kan veya domuz eti ki o pisliktir ya da küfürde ısrar edip Allah'tan başkasının adı anılarak kesilenlerin hâricinde yemek isteyen birine yemesi haram kılınmış bir şey bulamıyorum.' Fakat yiyecek hiçbir şey bulamamış, açlıktan ölecek durumda olan kimse abartmadan açlığını yatıştırarak kadar bunlardan yerse bilsin ki senin rabbin affedicidir, bağışlayıcıdır.

143- Kurbanlıklar erkekli dişili sekiz tanedir. Koyunun erkek ve dişisi var, keçinin erkek ve dişisi var. De ki: 'Allah bu iki erkeği mi yoksa bu iki dişiyi mi ya da bu iki dişinin rahimlerindeki mi haram kıldı?' Şâyet iddianızda samimiyseniz bunu bir delil ile bana ispat edin.

144- Devenin erkek ve dişisi var, sığırın erkek ve dişisi var. De ki: 'Allah bu iki erkeği mi yoksa bu iki dişiyi mi ya da bu iki dişinin rahimlerindeki mi haram kıldı? Yoksa Allah bunları emrederken, siz de mi tanıktınız?' Böyle akletmeksiz, insanları doğru yolun dışına çıkarmak için uydurduğu yalanı Allah'a dayandırandan daha kâfiri var mı? Elbet-

146- Yahûdilere ise sığır ve davarın sırtlarındaki veya bacağılarındaki ya da kemige karışanların hâricindeki yağlarını ve sığır ve davarların dışındaki bütün toynaklı hayvanları ve pençeli kuşları haram kılmıştık. Onları bu şekilde cezalandırmamızın sebebi de kendi zorbalıklarıdır. Hiç şüphesiz biz, verdiğimiz söze bağlı kalırız.

147- Ey ümmî nebî! Yine de seni inkâr ederlerse o vakit de ki: ‘Rabbinizin lütfu sonsuzdur, tövbe etme fırsatı vermektedir. Fakat ceennemlik insanlardan da O’nun azâbı reddolunamaz.’

148- Ortak koşanlar, ‘Allah olmasına izin vermeseydi ne biz ne de atalarımız ortak koşardık ne de herhangi bir şeyi haram yapardık’ diyecekler. Onlardan önceki kâfirler de azâbımızı tadıncaaya kadar bu şekilde inkâr etmişlerdi. De ki: ‘Bu konuda sizin bize sunacağınız herhangi bir deliliniz var mı? Yalnızca doğru zannettiklerinizin peşine düşüyorsunuz ve yalnızca yalan uydurup duruyorsunuz.’

149- De ki: ‘Allah bunu neden yaptığınızla ilgili ayrıntılı delile sahiptir. Şâyet Allah doğru yolu zorunlu kılmış olsaydı, hepimize doğru yolu gösterirdi.’

150- De ki: ‘Hadi bunu Allah’ın haram kıldığını onaylayan tanıklarınızı getirin.’ Fakat bâtila tanıklık ederlerse sen

onların tanıklığını onaylama. Âyetlerimizi inkâr edip âhirete inanmayanların aykırı isteklerine de uyma. Onlar yaratılanları rablerine denk tutuyorlar.

151- De ki: ‘Gelin de rabbinizin size neleri haram kıldığını söyleyeyim; hiçbir şeyi O’na ortak koşmayın, ana-babanıza şefkatle davranın, fakirlik korkusuyla çocuklarınızı öldürmeyin, sizin de onların da rızkını biz veriyoruz. Günahların büyüğüne de küçüğüne de yaklaşmayın. Allah’ın kutsadığı insanı hukûka uygun olmadıkça öldürmeyin. Allah size, doğru ile yanlış ayırt etmeniz için bunları emrediyor.’

وَلَا تَقْرُبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ
وَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا
وُسْعَهَا وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ وَبِعَهْدِ اللَّهِ
أَوْفُوا ذَلِكُمْ وَضَعِيكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿١٥١﴾ وَأَنَّ
هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ
بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ ذَلِكُمْ وَضَعِيكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ
﴿١٥٢﴾ ثُمَّ آتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ تَمَامًا عَلَىٰ الَّذِي أَحْسَنَ
وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ
يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٣﴾ وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مَبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا
لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٥٤﴾ أَنْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَنْزَلَ الْكِتَابَ عَلَىٰ
طَائِفَتَيْنِ مِنْ قَبْلِنَا وَإِنْ كُنَّا عَنْ دِرَاسَتِهِمْ لَغَافِلِينَ ﴿١٥٥﴾
أَوْ تَقُولُوا لَوْ أَنَّا أَنْزَلْنَا الْكِتَابَ لَكُنَّا أَهْدَىٰ مِنْهُمْ
فَقَدْ جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةً فَمَنْ أَظْلَمُ
مِمَّنْ كَذَبَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَصَدَفَ عَنْهَا سَنَجْزِي الَّذِينَ
يَصْدِفُونَ عَنْ آيَاتِنَا سُوءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يَصْدِفُونَ ﴿١٥٦﴾

152- ‘Sorumluluk sahibi olacak yaşa ulaşıncaya kadar kuruyup gözetme dışında yetimin malına yaklaşmayın. Ölçü ve tartıyı âdil bir şekilde yapın. Herkesi yalnızca gücü yettiği kadarından sorumlu tutarız. Akrabanız da olsa lehte ve aleyhte bir şey söyleyeceğiniz zaman, adâleti gözetin. Allah’a verdiğiniz sözü yerine getirip yalnızca O’na kulluk yapın. Allah, gerçeği görüp anlamanız için size bunları emrediyor.’

153- ‘Kesinlikle benim dosdoğru yolum budur, hemen buna uyun, başka yolları izlemeyin. Çünkü o yollar sizi O’nun yolundan uzaklaştırır. Zâtının emirlerine uyup azâbından kaçınmanız diye Allah size bunları emrediyor.’

154- Ayrıca Allah’ın rızâsını gözetenlere, nimetimiz tamamlansın ve sorgulanmak için rablerinin huzuruna çıkacaklarına inansınlar diye dinen bilinmesi gereken bütün hükümleri açıklayan, doğru yolu gösterip cennete ulaştıran Tevrat’ı da Mûsâ’ya biz vermiştik.

155- Size indirdiğimiz bu Kur’anın birçok faydası vardır. Bu yüzden ondaki emirlere itaat edin, Allah’ın emirlerine uyup azâbından kaçın ki size merhamet edilmesi mümkün olsun.

156- ‘Kitap bizden önce yalnızca iki kesime indirilmişti ve biz onların okuyup öğrendikleri gerçeklerden kesinlikle habersizdik’ demeyesiniz,

157- Ya da ‘Şâyet bize kitap indirilmiş olsaydı, biz onlardan daha doğru yolda olurduk’ demeyesiniz diye rabbinizden size, doğru yolu gösterip cennete ulaştıracak olan emirler bu kitapta bildirildi. Buna rağmen Allah’ın âyetlerini inkâr eden ve onlardan uzaklaşandan daha kâfiri var mı? Âyetlerimizden uzaklaşanları, bu yapmakta olduklarından dolayı çok şiddetli bir azap ile yakında cezâlan-dıracağız.

158- Ey ümmî nebî! Artık o yobaz kâfirler îman etmek için ölüm meleklerinin kendilerine gelmelerini veya rabbinden bütün azâbın gelmesini ya da rabbinin kıyâmet alâmetlerinin gelmesini bekliyorlar sadece. Rabbinin kıyâmet alâmetlerinin geldiği gün, **daha önce îman etmemiş veya îmanıyla Allah'ın rızâsına uygun davranışlarda bulunmamış hiç kimseye îmanın bir faydası olmaz.** De ki: 'Olacakları bekleyin, biz kesinlikle bekliyoruz.'

159- Gerçek şu ki doğru olan dinlerinden ayrılıp da bölük pörçük olanlardan sen sorumlu değilsin. Onların işi yalnızca Allah'a kalmıştır. Sonra O, yapmakta oldukları şeyleri kendilerine delilleriyle gösterecek.

160- Her kim bir sevapla gelirse ona o sevabın on katı verilir, kim de bir günahla gelirse yalnızca o günahın karşılığıyla cezâlandırılır. Onlar hiç haksızlığa uğratılmazlar.

161- De ki: 'Kesinlikle rabbim bana dosdoğru yolu, doğru dîni, İbrâhim'in hak dînini gösterdi. İbrâhim Allah'a ortak koşanlardan biri de değildi.'

162- De ki: 'Kesinlikle benim ibâdetlerim ve bu yöndeki bütün gayretlerim, hayâtım ve ölümüm yalnızca Âlemlerin Rabbi Allah'a âittir.'

163- 'O'nun hiçbir ortağı yoktur. Ben buna îman etmekle emrolundum ve ben, bana vahyedilenlerin doğruluğunu kabul edenlerin ilkiyim.'

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ أَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيْمَانُهَا لَمْ تَكُنْ أَمَنَتْ مِنْ قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيْمَانِهَا خَيْرًا قُلِ انْتَضِرُوا إِنَّا مُمْتَضِرُونَ ﴿١٥٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ فَرَقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شَيْعًا لَسْتَ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿١٥٩﴾ مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرٌ أَمْثَلِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٦٠﴾ قُلِ إِنِّي هَدَيْتُنِي رَبِّي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ دِينًا قَبِيمًا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٦١﴾ قُلِ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٢﴾ لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٦٣﴾ قُلِ أَعْيَرَ اللَّهُ ابْنِي رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿١٦٤﴾ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ الْأَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيُبْلِغَكُمْ فِي مَا آتَيْتُكُمْ إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٦٥﴾

164- De ki: 'O, her şeyin rabbi iken ben Allah'tan başka bir rab hiç ister miyim? Herkesin işlediği günahlar ve sevaplar yalnızca kendisine âittir. Hiç kimse başka birinin günahını yüklenmez. Sonrasında sorgulanmak için rabbinizin huzuruna döneceksiniz. Ardından da O, Allah'ın dîni hakkında görüş ayrılığına düşmüş olduğunuz gerçeği size delilleriyle gösterecek.'

165- Sizi yeryüzünde yetki sahibi kılan ve durumunuzu ortaya çıkarmak için size sağladıklarıyla bir kısmınızın seviyesini diğerlerinden üste çıkaran, O'dur. Kesinlikle rabbinin cezâlandırması çok çabuktur. Gerçekten de O, affedicidir, bağışlayıcıdır.